

■ Línies vermelles.

Si fem un cop d'ull als darrers anys a l'entorn dels espais destinats a l'exhibició i creació d'art i la cultura a la ciutat de Barcelona, trobem un seguit de línies vermelles que s'han anat creuant una darrere l'altra.

■ **Línies vermelles** per la pèrdua de tallers d'artista per la pressió immobiliària, centrada a Poble Nou amb el pla 22@. Capítols com Can Ricart i l'Escocesa encara són ben vius, però també en altres barris. La ciutat ha

perdut fins a un 70% dels espais de creació de què disposava ara fa 10 anys. Com a resposta, l'Ajuntament està endegant el pla Fàbriques per a la Creació, que genera tantes esperances com sospites.

■ **Línies vermelles** per la pèrdua de sales d'exposicions d'art contemporani adreçades a creadors emergents, tant públiques com privades. Entre les primeres, La Virreina i La Capella han perdut aquest paper per orientació o manca de pressu-

post. Ara es parla d'un canvi al Centre d'Art Santa Mònica (a la foto). Entre les segones, la desaparició de la Sala Metrònom, el trasllat de la Sala Montcada per part de La Caixa, i d'altres potser més modestes com La Santa, que ajudaven a generar una escena viva.

Amb l'Espai 13 de la Fundació Miró i la Fundació Tàpies desconnectats de la creació local i les galeries en procés de reconversió, el panorama es força desolador.

■ **Línies vermelles** per la pèrdua d'espais autogestionats. Per por, inmoderats o rígides, les administracions han anat tancant, un per un, espais, *okupats* a vegades, de lloguer d'altres, on la cultura s'escapava dels canals oficials. En són més dels que ara recordem: Cinema Prin-

cesa, Banana Factory, El Submarino, locals d'assaig a Gràcia, a la Barceloneta, ara al carrer Mèxic, L'Atelier, La Makabra, Miles de Vivendas, i tants altres tancaments d'espais, petits i grans, que han desertitzat la ciutat de dinàmiques culturals al marge dels ajuts i espais públics.

■ **Cultura de Base** és un col·lectiu que ha decidit intentar que no es creuin més línies vermelles. Segons llegim a la seva web: "Cultura de Base és una

plataforma generada per diferents agents culturals i socials de Barcelona que funciona com a punt de trobada per a l'anàlisi i la reflexió entorn de les polítiques culturals, així com les repercussions que aquestes han tingut durant els darrers anys. El principal nexa comú entre les persones, col·lectius i agents que actualment formem part d'aquesta plataforma és la posada en crisi del model de política cultural de Barcelona que des de ja fa anys pateix el nostre context".

Art

Claret Serrahima
Òscar Guayabero

Detectors de línies vermelles

Arran dels canvis al Centre d'Art Santa Mònica (CASM), un munt de creadors, comissaris, gestors independents i gent de la cultura han decidit generar un punt de trobada: Cultura de Base (CdB), www.culturadabase.net, una xarxa heterogènia i oberta, una eina de comunicació i d'intercanvi. Segons els seus membres, CdB no es crea en contra de ningú. No volen opinar sobre el projecte de Vicenç Altaió sense conèixer-lo en profunditat. Tampoc és un grup de suport a Ferran Barenblit. Divergeixen amb l'administració sobre la manera com s'han fet les coses i pensen lluitar perquè no es perdi ni l'espai ni el pressupost del CASM.

Per tal de conèixer CdB ens trobem amb Oscar Abril Ascaso, Jorge Luis Marzo, Ruben Martínez, Lluc Mayol, Tere Badia, Quim Tarrida, Elena Barreres i Daniel Granados. Alguns porten anys treballant en la cultura i l'art. D'altres comencen ara. Davant de la impossibilitat de fer una entrevista a un interlocutor tan coral, ens limitem a treure temes i recollim les seves opinions, algunes les compartim, d'altres no. En tot cas, comprovem que no són una colla de ressentits, ni un *lobby* gremial.

Cultura de Base en 10 frases

Aquestes són algunes de les seves reflexions, sense noms, perquè és un discurs col·lectiu:

Hi ha una generació que estava convençuda que les coses eren possibles només mitjançant les institucions públiques, probablement perquè havien viscut l'època en què no n'hi havia i quan va arribar la democràcia creien que eren espais guanyats per a dinàmiques progressistes. Això ha suposat el

Deu activistes culturals van debatre en una taula rodona sobre l'eina de comunicació i intercanvi Cultura de Base ■ CLARET SERRAHIMA

menyspreu de les iniciatives civils. **No es fan les preguntes** adequades. Es diu que pels diners que s'invertien al CASM, no tenia prou públic. Que una pràctica cultural no tingui suficient massa crítica no significa que no sigui vàlida.

Fa anys que els artistes amb resonància pública han fugit sistemàticament del conflicte amb les administracions.

No es tracta tant de si ens agradava el que es feia al CASM, sinó que creiem en la necessitat d'una *kunsthalle* a Barcelona.

Es parla molt de la participació i la democratització de la cultura

Part del que està passant és un símbol del canvi de paradigma. Aquí la cultura sempre s'ha fet des de baix

i s'ha arribat a pactes, com l'obligació de convocar concursos per nomenar directors de centres culturals. Ara no s'hi val a no complir aquests acords, perquè el que acabes pensant és que tots plegats hem perdut el temps.

Ens cal un pla global d'espais a la ciutat: Palau Robert, Palau Moja, La Virreina, La Capella, Santa Mònica... han de crear xarxa.

Part del que està passant és un símbol del canvi de paradigma. Som en un país en què la cultura sempre s'ha fet des de baix. El que cal és que la política deixi créixer aquest teixit ciutadà.

El perill, si el director es un càrrec polític de confiança, és que si canvia el partit al poder, canvia el director i, per tant, no es poden establir projectes a llarg termini. **Sabem que la conselleria** vol tornar a estendre ponts i trobar solucions; nosaltres volem ajudar, no pas dinamitar. Ara bé, han estat ells els que s'han ficat en aquesta situació.

Estem cansats de parlar en termes globals. És un dispendi d'energia enorme per arribar a unes conclusions que mai es porten a terme. Ha arribat el moment de l'acció. ■